

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
THANH HÓA

KỶ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI TỈNH

Năm học: 2010-2011

Môn thi: Giáo dục công dân

Lớp: 12 THPT

Ngày thi: 24 tháng 3 năm 2011

Thời gian: **180 phút** (*Không kể thời gian giao đề*)

(Đề thi có 1 trang, gồm 6 câu)

ĐỀ CHÍNH THỨC

Số báo danh

.....

Câu 1. (2.0 điểm)

Thế nào là lòng yêu nước? Nêu những biểu hiện của lòng yêu nước?

Câu 2. (2.0 điểm)

Em hiểu thế nào là cạnh tranh trong sản xuất và lưu thông hàng hóa?
Nguyên nhân dẫn đến cạnh tranh?

Câu 3. (3.0 điểm)

Trình bày phương hướng cơ bản của chính sách giải quyết việc làm ở nước ta hiện nay? Để góp phần thực hiện tốt chính sách giải quyết việc làm, thanh niên – Học sinh cần phải làm gì?

Câu 4. (6.0 điểm)

Thế nào là bình đẳng trong hôn nhân và gia đình? Trình bày nội dung bình đẳng trong hôn nhân và gia đình. Trách nhiệm của nhà nước trong việc bảo đảm quyền bình đẳng trong hôn nhân và gia đình?

Câu 5. (4.0 điểm)

Pháp luật nước ta quy định như thế nào về quyền sáng tạo và phát triển của công dân? Trách nhiệm của công dân trong việc bảo đảm và thực hiện quyền sáng tạo và phát triển.

Câu 6. (3.0 điểm) Bài tập tình huống

Quang vừa tốt nghiệp THPT em rất muốn được học lên nhưng do hoàn cảnh gia đình khó khăn, em phải kiếm việc làm để giúp bố mẹ nuôi hai em còn đang độ tuổi học phổ thông. Quang rất buồn vì cho rằng: mình không còn cơ hội học tập nữa.

Hỏi:

1. Em có đồng ý với suy nghĩ của Quang không? Vì sao?
2. Nếu ở trong hoàn cảnh đó em sẽ làm gì?

-----Hết-----

- Thí sinh không sử dụng tài liệu.
- Giám thị không giải thích gì thêm.

HƯỚNG DẪN CHẤM MÔN GDCD

Câu 1. (2.0 điểm): Học sinh cần trình bày được các ý cơ bản sau

- *Khái niệm:* Lòng yêu nước là tình yêu quê hương, đất nước và tinh thần sẵn sàng đem hết khả năng của mình phục vụ lợi ích của Tổ quốc. (0,5 điểm)

- *Biểu hiện của lòng yêu nước:* (1,5 điểm)

- + Tình cảm gắn bó với quê hương, đất nước.
- + Tình thương yêu đối với đồng bào, giống nòi, dân tộc.
- + Lòng tự hào dân tộc chính đáng.
- + Đoàn kết, kiên cường, bất khuất chống giặc ngoại xâm.
- + Cần cù và sáng tạo trong lao động.

Câu 2. (2,0 điểm): Học sinh cần trình bày được những nét cơ bản sau:

- *Khái niệm:* Cạnh tranh là sự ganh đua, đấu tranh giữa các chủ thể kinh tế trong sản xuất, kinh doanh hàng hóa nhằm giành những điều kiện thuận lợi để thu được nhiều lợi nhuận. (1,0 điểm)

- *Nguyên nhân dẫn đến cạnh tranh:*

Sự tồn tại nhiều chủ sở hữu với tư cách là những đơn vị kinh tế độc lập, tự do sản xuất, kinh doanh; có điều kiện sản xuất và lợi ích khác nhau đã trở thành nguyên nhân dẫn đến cạnh tranh trong sản xuất và lưu thông hàng hóa.

(1,0 điểm)

Câu 3. (3.0 điểm): Học sinh cần trình bày được các ý cơ bản sau:

*Phương hướng cơ bản của chính sách giải quyết việc làm ở nước ta hiện nay:

- Thúc đẩy phát triển sản xuất và dịch vụ... (0.5 điểm)
- Khuyến khích làm giàu theo pháp luật, tự do hành nghề (0.5 điểm)
- Đẩy mạnh xuất khẩu lao động (0.5 điểm)
- Sử dụng có hiệu quả nguồn vốn (0.5 điểm)

*Để góp phần thực hiện tốt chính sách giải quyết việc làm, thanh niên - học sinh cần phải: (1.0 điểm)

- Hiểu rõ và chấp hành tốt chính sách giải quyết việc làm và PL về lao động
- Tuyên truyền, vận động người thân trong gia đình và những người xung quanh cùng chấp hành, đồng thời đấu tranh chống những hành vi vi phạm chính sách giải quyết việc làm
- Có ý chí vươn lên nắm bắt KH, KT tiên tiến, định hướng nghề nghiệp đúng đắn để tích cực, chủ động tìm việc làm, tăng thu nhập cho bản thân và gia đình, góp phần thúc đẩy sự phát triển chung của đất nước.

Câu 4. (6.0 điểm): Học sinh cần trình bày được các ý cơ bản sau:

- Bình đẳng trong hôn nhân và gia đình được hiểu là bình đẳng về nghĩa vụ và quyền giữa vợ, chồng và giữa các thành viên trong gia đình trên cơ sở nguyên tắc dân chủ, công bằng, tôn trọng lẫn nhau, không phân biệt đối xử trong các mối quan hệ ở phạm vi gia đình và xã hội. (1,0 điểm)

- *Bình đẳng giữa vợ và chồng*: được thể hiện trong quan hệ nhân thân và quan hệ tài sản

+ Trong quan hệ nhân thân: Vợ chồng có quyền và nghĩa vụ bình đẳng ngang nhau trong việc lựa chọn nơi cư trú; tôn trọng và giữ gìn danh dự, nhân phẩm, uy tín của nhau; Tôn trọng quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của nhau; giúp đỡ, tạo điều kiện cho nhau phát triển về mọi mặt. **(0,5 điểm)**

+ Trong quan hệ tài sản: Vợ, chồng có quyền và nghĩa vụ ngang nhau trong sở hữu tài sản chung, thể hiện ở các quyền chiếm hữu, sử dụng và định đoạt. **(0,5 điểm)**

- *Bình đẳng giữa cha mẹ và con*

+ Cha mẹ phải thương yêu, nuôi dưỡng, chăm sóc, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của con; tôn trọng ý kiến của con; chăm lo việc học tập và phát triển lành mạnh của con cả về thể chất, trí tuệ và đạo đức. **(0,5 điểm)**

+ Cha mẹ không được phân biệt đối xử giữa các con, ngược đãi, hành hạ, xúc phạm con; không được lạm dụng sức lao động của con chưa thành niên; không xúi giục, ép buộc con làm những việc trái pháp luật, trái đạo đức xã hội. **(0,25 điểm)**

+ Các con có bổn phận yêu quý, kính trọng, chăm sóc nuôi dưỡng cha mẹ, không được có hành vi ngược đãi hành hạ, xúc phạm cha mẹ. **(0,25 điểm)**

- *Bình đẳng giữa ông bà và cháu*: Được thể hiện qua nghĩa vụ và quyền giữa ông bà nội, ông bà ngoại và các cháu. Đó là mối quan hệ hai chiều: nghĩa vụ và quyền của ông bà nội, ông bà ngoại đối với cháu và bổn phận của cháu đối với ông bà nội, ngoại. **(1,0 điểm)**

- *Bình đẳng giữa anh, chị, em*: Anh, chị, em có bổn phận thương yêu , chăm sóc giúp đỡ nhau; có nghĩa vụ và quyền đùm bọc, nuôi dưỡng nhau trong trường hợp không còn cha mẹ hoặc cha mẹ không có điều kiện trông nom, nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục con. **(1,0 điểm)**

- *Trách nhiệm của nhà nước*:

+ Có chính sách, biện pháp tạo điều kiện để các công dân nam, nữ xác lập hôn nhân tự nguyện, tiến bộ và gia đình thực hiện đầy đủ chức năng của mình. **(0,5 điểm)**

+ Xử lý kịp thời, nghiêm minh mọi hành vi vi phạm pháp luật về hôn nhân và gia đình. **(0,5 điểm)**

Câu 5. (4,0 điểm): Học sinh trình bày được các ý cơ bản sau:

a. *Quyền sáng tạo của công dân*:

Khái niệm:

Quyền sáng tạo của công dân là quyền của mỗi người được tự do nghiên cứu khoa học, tự do tìm tòi, suy nghĩ để đưa ra các phát minh, sáng chế, sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, hợp lý hoá sản xuất; quyền về sáng tác văn học, nghệ thuật, khám phá khoa học để tạo ra các sản phẩm, công trình khoa học về các lĩnh vực của đời sống xã hội **(1,0 điểm)**

Nội dung:

Công dân có quyền sáng tạo ra các tác phẩm văn học, nghệ thuật, khám phá khoa học; các tác phẩm báo chí; các sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, nhãn hiệu hàng hoá và tạo ra các sản phẩm mang tính sáng tạo trong hoạt động khoa học, công nghệ **(0,5 điểm)**

b. Quyền được phát triển của công dân

Khái niệm:

Quyền được phát triển là quyền của công dân được sống trong môi trường xã hội và tự nhiên có lợi cho sự tồn tại và phát triển về thể chất, tinh thần, trí tuệ, đạo đức; có mức sống đầy đủ về vật chất; được học tập; nghỉ ngơi, vui chơi, giải trí, tham gia các hoạt động văn hoá, được cung cấp thông tin và chăm sóc sức khoẻ; được khuyến khích, bồi dưỡng để phát triển tài năng **(1,0 điểm)**

Nội dung:

Công dân có quyền được hưởng đời sống vật chất và tinh thần đầy đủ để phát triển toàn diện, phù hợp với điều kiện kinh tế của đất nước đồng thời được khuyến khích bồi dưỡng để phát triển tài năng **(0,5 điểm)**

d. Trách nhiệm của công dân đối với việc thực hiện các quyền sáng tạo và phát triển:

- Có ý chí vươn lên, luôn chịu khó tìm tòi và phát huy tính sáng tạo trong nghiên cứu khoa học, lao động sản xuất để tạo ra nhiều sản phẩm vật chất và tinh thần cần thiết cho xã hội **(0,5 điểm)**

- Có ý thức học tập tốt để có kiến thức, xác định mục đích học tập là cho mình, cho gia đình và cho đất nước để trở thành người có ích trong cuộc sống.

(0,5 điểm)

Câu 6. (3,0 điểm): Học sinh giải quyết được tình huống và nêu các ý cơ bản sau:

- Không đồng ý với suy nghĩ của Quang.

(0,5 điểm)

Vì Pháp luật nước ta quy định : Công dân có quyền học suốt đời. Công dân có thể thực hiện quyền học tập bằng nhiều hình thức khác nhau và ở các loại hình trường lớp khác nhau.

(1,0 điểm)

- Nếu là Quang em sẽ:

+ Tích cực lao động để kiếm sống và giúp đỡ gia đình. Khi gia đình bớt khó khăn em sẽ tiếp tục dự thi và theo học ở một trường nào đó phù hợp với bản thân và điều kiện gia đình

(1,0 điểm)

+Có thể em vừa lao động vừa theo học một trường dạy nghề hoặc trung cấp, cao đẳng...

(0,5 điểm)

.....